

Anti-Pestprotocol

2025-2026

INHOUD

1. Het doel van dit anti-pestprotocol:.....	2
2. Op welke wijze wordt er bij ons gewerkt aan het voorkomen (preventie) van pestgedrag?.....	3
3. Verschil tussen plagen en pesten.....	5
4. Voorbeelden van specifiek pestgedrag.	7
5. Mediawijsheid en cyberpesten.....	7
6. De vijfsporenaanpak tegen pesten.....	9
7. Begeleiding van het gepeste kind en de pester	11
8. Adviezen aan de ouders/verzorgers van onze school	12

1. HET DOEL VAN DIT ANTI-PESTPROTOCOL

De Kindcentrum periode moet voor alle kinderen plezierig zijn en een gevoel van veiligheid bieden, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Om dit doel te bereiken zijn duidelijke richtlijnen nodig, waar iedereen zich aan dient te houden. Door onze regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar hierop aanspreken. Door elkaar te steunen, wederzijds respect te tonen en vooral ieder in zijn/waarde te laten, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar het Kindcentrum te gaan!

Alle professionals, kinderen, ouders, oudercommissie, opvang en medezeggenschapsraad school onderschrijven gezamenlijk dit anti-pestprotocol.

2. OP WELKE WIJZE WORDT ER BIJ ONS GEWERKT AAN HET VOORKOMEN (PREVENTIE) VAN PESTGEDRAG?

Het is onze plicht om elke dag een veilig sociaal en leefklimaat voor kind en volwassen te creëren.

We streven verder ernaar:

- Dat kinderen zich veilig voelen, dat ze vertrouwen hebben in ons, in elkaar, in zichzelf en de mensen om hen heen.
- Het onderwijs zo te organiseren dat kinderen samen kunnen werken.
- Dat kinderen niet alleen kennis, maar ook sociale vaardigheden leren.
- Dat kinderen leren omgaan met gevoelens en emoties van zichzelf en de ander.
- Dat kinderen leren een ander te respecteren en waarderen.
- Dat we bij de kinderen aandacht willen voor normen en waarden.
- Dat kinderen leren samen conflicten op te lossen en verantwoordelijkheid voor elkaar te dragen.

Wij, als beroepskrachten, bevorderen een goed pedagogisch klimaat en hebben dagelijks aandacht voor het thema pesten. We hebben aandacht voor een positieve groepsvorming en bespreken de gedragsregels van de school en stellen samen met de kinderen gedragsregels op in de eerste weken van het schooljaar. Deze hangen duidelijk zichtbaar in de klas en hier blijft gedurende het jaar aandacht voor. We onderkennen onze voorbeeldfunctie en zijn eenduidig in onze aanpak.

Op EC 't Sparrenbos werken wij met de methode "Vreedzame School".

Wij, als Vreedzame School streven naar een cultuur in de groepen en het kindcentrum waarbij kinderen zich gehoord en gezien voelen en een stem krijgen.

De Vreedzame School streeft ernaar om kinderen te leren:

- op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan
- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen
- constructief conflicten op te lossen
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap

Wij hanteren drie leefregels op onze school. Zij vormen een kapstok waar alle andere regels aan opgehangen kunnen worden:

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.
- De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet.

Rol anti-pestcoördinator.

Op school hebben we 2 anti-pestcoördinatoren. Dit zijn Suzanne van der Poll en Daphne Buitenkamp. Zij hebben de volgende taken:

- Bewaken het proces rondom activiteiten om pesten te voorkomen en bij de aanpak van pesten.
- Zien toe op het anti-pestbeleid op onze school en zijn er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol.
- Aanspreekpunt voor ouders, kinderen, collega's voor alles wat te maken heeft met pesten.

3. VERSCHIL TUSSEN PLAGEN EN PESTEN

Er is een groot verschil tussen pesten en plagen. Pesten is gemeen, plagen niet. Om plagen kun je soms samen lachen, om pesten niet. Plagen houdt weer op, pesten gaat steeds door. Pesten is "eenrichtingsverkeer", plagen is "tweerichtingsverkeer". Pesten is iemand op een gemene manier telkens weer plagen. De ontvanger bepaalt of het plagen of pesten is.

PLAGEN	PESTEN
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten).
Is van korte duur, of gebeurt impulsief.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en/of na korte tijd).
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been')	Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, is grappig bedoeld vanuit de plager maar kan kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer. Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde personen, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

GEVOLGEN

'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren.

De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.

Men blijft opgenomen in de groep.

De groep lijdt er niet echt onder.

GEVOLGEN

Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.

Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam

Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'bij de groep te horen' wordt niet voldaan.

De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

4. VOORBEELDEN VAN SPECIFIEK PESTGEDRAG

Pesten kan allerlei vormen aannemen.

- Verbaal: schelden, dreigen, uitlachen, bijnaam geven.
- Fysiek: slaan, schoppen, laten struikelen.
- Intimidatie: leerling achterna blijven lopen, opwachten.
- Isolatie: uitsluiten, over iemand roddelen of negeren.
- Stelen of vernietigen van spullen.
- Pesten in de groep; bijv. meidenvenijn

5. MEDIAWIJSHEID EN CYBERPESTEN

Mediawijsheid

Mediawijsheid is het bewust en actief kunnen gebruiken en inzetten van alle beschikbare media – digitaal en analoog – om optimaal te kunnen deelnemen in de huidige samenleving en de kwaliteit van het leven te kunnen optimaliseren. Bij mediawijsheid gaat het niet (alleen) om technische vaardigheden voor het gebruik van media. Het gaat vooral ook om competenties als informatieverwerking, begrip, zelfinzicht (reflectie) en het vermogen om door het inzetten van mediaproblemen zelfstandig op te kunnen lossen of nieuwe creatieve toepassingen te ontwikkelen.

Cyberpesten

Maakt je kind regelmatig gebruik van internet en sociale media? Dan kan het te maken krijgen met cyberpesten (digitaal pesten). Bij cyberpesten gebruiken kinderen media om een ander te pesten of gegevens te misbruiken. Cyberpesten is pesten via internet en sociale media. Bijvoorbeeld:

- Gemene berichten sturen via WhatsApp of iemand buitensluiten in WhatsApp-groepen.
- Iemand uitschelden of belachelijk maken op Facebook, Instagram of in chats.
- Haattweets.
- Dreigberichten of dreigmails sturen.
- Een wachtwoord stelen of een nep-account aanmaken.
- Ongevraagd foto's of filmpjes van iemand anders op internet zetten.

Het gaat pas om pesten als dit soort dingen regelmatig gebeuren en als 'de pester' het met opzet doet. Het kan voorkomen dat kinderen wel last hebben van dit soort gedrag, maar dat ze het zelf niet als pesten benoemen. Soms gebeurt digitaal pesten anoniem. Je kind weet dan niet wie het bericht gestuurd heeft.

De school wil cyberpesten voorkomen door de leerlingen bewust te maken van de gevaren op het internet en samen met de leerlingen afspraken te maken en het gesprek aan te gaan over internetgedrag.

6. DE VIJFSPORENAANPAK TEGEN PESTEN

Kenmerken van de groep

In geval van pesten heeft ieder kind in de groep een eigen rol. Naast de pester en de gepeste is er ook de (vaak grotere) middengroep van meelopers, aanmoedigers, omstanders, verdedigers en buitenstaanders.

Eigenlijk zijn alle kinderen verantwoordelijk voor een veilig klimaat in de school. Het is een groepsproces. Allemaal vervullen ze er een rol in. Iedereen weet wat er speelt en zij zouden dus allemaal kunnen bijdragen aan de oplossing. Juist deze groep kan een belangrijke taak vervullen bij het signaleren. Als zij weten dat er iemand gepest wordt hoeven zij niet in te grijpen of in discussie te gaan, maar kunnen wel duidelijk maken dat het moet stoppen en een volwassene erbij halen. De middengroep vervult dus een belangrijke rol bij het in stand houden van pestgedrag of juist bij het signaleren en tegengaan ervan. Samen oplossen en verantwoordelijkheid dragen is waar het om gaat.

Wanneer er pestgedrag gesignaleerd is, is het belangrijk om de juiste stappen te nemen. Om te voorkomen dat iedereen hierin een eigen weg gaat bewandelen, hebben wij een stappenplan opgezet die voor iedereen te volgen is en vooral belangrijk, welke voor iedereen hetzelfde is.

We gebruiken de Vijfsporenaanpak van Bob van der Meer om het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokken partijen: het gepeste kind, de pester(s), de klasgenoten, de school/leerkracht en de ouders/verzorgers.

Spoor 1: Hulp aan het gepeste kind

- Luisteren naar wat er is gebeurd
- Het probleem van het kind serieus nemen
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen
- Samen met het kind werken aan die oplossingen
- Eventueel deskundige hulp van buiten inschakelen
- Zorgen voor vervolggesprekken
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen hoe jij als leerkracht daarbij gaat helpen.

Spoor 2: Hulp aan de pester

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent
- Het kind helpen zijn relaties met andere kinderen te verbeteren
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen hoe jij als leerkracht daarbij gaat helpen.
- Grenzen stellen en die consequent handhaven
- Het kind helpen zich aan regels en afspraken te houden
- Zorgen voor vervolggesprekken

Spoor 3: Hulp bieden aan ouders

- Ouders die zich zorgen maken serieus nemen
- Ouders informeren over pestsituaties
- Met ouders overleggen over manieren om pestsituaties aan te pakken
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige hulp

Spoor 4: Mobiliseren van de zwijgende middengroep

- Met de kinderen in de groep praten
- Met de kinderen overleggen over mogelijke manieren van aanpak en oplossing en hun rol hierin
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen

Spoor 5: Professionalisering leerkrachten

- De school neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid
- De school zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.

7. BEGELEIDING VAN HET GEPESTE KIND EN DE PESTER

Wanneer alle stappen doorlopen zijn, is het zaak om te kijken welke begeleiding er nodig is. Hierbij kijken wij niet alleen naar het gepeste kind, maar ook naar begeleiding voor de pester(s). Immers zijn zij beiden slachtoffer.

Begeleiding van het gepeste kind

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
Het kind in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van het kind benadrukken
- Praten met de ouders van de gepeste kind en de ouders van de pester(s)

Begeleiding van de pester(s)

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel
- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop eerst- nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen.
- Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Rol van de groep wordt besproken in de klas. Zo maken we verbinding met de groep waar de pester of gepeste in zit.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen
- Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

8. ADVIEZEN AAN DE OUDERS/VERZORGERS VAN ONZE SCHOOL

Samenwerking met de ouders is erg belangrijk. Ouders moeten het gevoel hebben dat ze hier niet alleen in staan en hulp van de school en/of andere instanties krijgen. Samen kunnen we tot een oplossing komen.

Welke adviezen kunnen wij de ouders meegeven:

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pester(s)

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!

Nazorg

Per situatie wordt bekeken welke nazorg er nodig is. Er volgt in ieder geval een evaluerend gesprek met alle partijen binnen een termijn van max 6 weken. Indien gewenst kan er op verzoek van één van de betrokken partijen eerder een gesprek plaatsvinden.

Team en MR EC 't Sparrenbos
2025-2026